

Informace Ministerstva životního prostředí k registraci, vydávání výjimek ze zákazu obchodních činností a vývozu do třetích zemí pro druh papoušek šedý – žako (*Psittacus erithacus*)

Zpracoval: RNDr. Ondřej Klouček, Ph.D.

Registrace exemplářů

- **Povinnost registrace** pro žaka **vstoupí v platnost s účinností novely nařízení č. 338/97**, podle které bude žako zařazen do přílohy A. Původně plánovaný termín 2. ledna 2017, kdy vstupuje v platnost jeho zařazení do přílohy CITES I (90 dní od schválení jeho zařazení do přílohy CITES I na 17. zasedání Konference smluvních stran CITES), nebude dle vyjádření Evropské komise dodržen, předpokládané zpoždění v publikaci novely nařízení č. 338/97 bude cca 1 měsíc (začátek února 2017).
- Vlastníci či dlouhodobí držitelé exemplářů žaka jsou povinni **ve lhůtě 30 dní** od doby, kdy registrační povinnost vznikla **požádat registrující úřad** (místně příslušný krajský úřad, v Praze Magistrát hl. města Prahy) **o registraci exempláře** a vystavení registračního listu. Podrobnosti jsou uvedeny v § 23 zákona č. 100/2004 Sb. (dále jen „zákon“). Pokud bude mít vlastník exempláře registrační list z doby, kdy se uvedený druh registroval (do konce roku 2009), bude jej možno využít pro opětovnou registraci papouška bez nutnosti vydávat nový registrační list, ale pouze za předpokladu, že budou údaje v původním registračním listu v souladu se skutečným stavem (např. v případě změn na exempláři, příp. jeho vlastníků apod., budou tyto změny vyznačeny registrujícím úřadem v registračním listu).
- Proto je důležité, aby se **na registrující úřad dostavili všichni vlastníci či dlouhodobí držitelé** exemplářů žaka k registraci **bez ohledu na to, jestli byl exemplář v minulosti registrován či nikoliv**.
- Lhůta pro registraci exempláře se u mláďat vylíhnutých ve vlastním chovu, která zůstávají na hnízdě, prodlužuje do 3 měsíců stáří mláďete (viz § 23 odst. 6 zákona).
- **Pro účely registrace** (a k získání potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností, viz dále) **musí vlastník** nebo dlouhodobý držitel na své náklady **označit exemplář** v souladu s čl. 66 nařízení č. 865/2006 a § 23c zákona.
- **U exemplářů nově narozených a odchovaných v zajetí** po zavedení registrační povinnosti **musí být** tito jedinci přednostně **označeni nesnímatelnými bezešvými uzavřenými kroužky** pocházejícími od licencovaných výrobců a distributorů kroužků (viz [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/informace_pro_verejnost_cites/\\$FILE/ODOIEP-Registr_vyrobcu_znacek-20120222.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/informace_pro_verejnost_cites/$FILE/ODOIEP-Registr_vyrobcu_znacek-20120222.pdf)). Označení těchto kroužků musí být nezaměnitelné, přidělené ministerstvem (CZ+6 místné číslo).
- V případě registrace starších exemplářů ptáků (narozených před zavedením povinnosti registrace) lze akceptovat i značení uzavřeným nesnímatelným kroužkem, jež nebude pocházet od licencovaného výrobce, resp. nebude mít číslo přidělené ministerstvem.
- **Pokud nebude exemplář označen prostřednictvím nesnímatelného bezešvého uzavřeného kroužku, musí být označen prostřednictvím mikročipu**, který splňuje normy podle ISO 11784/ 11785:1996. Na trhu jsou k dispozici i minimikročipy o velikosti 1,4 x 7,6 mm.

- **Jiný způsob značení nebo identifikace exempláře** může příslušný výkonný orgán uznat **pouze tehdy, pokud by** předepsané označení podle odstavce 1 **způsobilo újmu na zdraví exempláře** nebo pokud je neproveditelné vzhledem k fyzickým vlastnostem exempláře. Při uznávání jiného způsobu značení nebo identifikace si může příslušný výkonný orgán vyžádat vyjádření vědeckého orgánu. Je-li označení neproveditelné pouze dočasně a nemá-li exemplář žádný individuální rozlišovací znak, stanoví registrační úřad pozdější termín pro označení exempláře.
- **Nesplnění registrační povinnosti je přestupkem** podle zákona a může být sankcionováno Českou inspekci životního prostředí.

Vydávání výjimek ze zákazu obchodních činností

- **Se vstupem v platnost novely nařízení č. 338/97 zařazující žaka do přílohy A (dle sdělení Evropské komise začátkem února 2017) budou obecně zakázány obchodní činnosti** definované v čl. 8 odst. 1 nařízení č. 338/97 s exempláři uvedeného druhu.
- K umožnění obchodních činností s exempláři uvedeného druhu **je třeba získat potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností**, které ve správním řízení v souladu s čl. 8 odst. 3 nařízení č. 338/97 a § 15a zákona vydávají místně příslušné krajské úřady, v Praze Magistrát hl. města Prahy.
- Při **prokazování původu exempláře** k ověření splnění podmínek pro udělení výjimky se postupuje v souladu s § 24 zákona – legální nabytí dříve získaného exempláře se prokazuje **písemným dokladem původního vlastníka** o převodu exempláře, u exemplářů dovezených z třetích zemí **povolením CITES**, vlastní odchov lze doložit **prostřednictvím záznamů o chovu**, jež si chovatelé podle zákona mají povinnost vést. Další podrobnosti k prokazování původu exemplářů jsou uvedeny v §§15 a 16 vyhlášky č. 210/2010 Sb.
- **Požadavky na značení exemplářů** v případě vydávání výjimek jsou **obdobné jako u registrace** exemplářů, ovšem v případech kdy exemplář není označen uzavřeným nesnímatelným kroužkem (od licencovaného výrobce či distributora) s číslem přiděleným ministerstvem (CZ+6 místné číslo), měl by být exemplář očipován.

Vývoz do třetích zemí

- **Vývoz exemplářů žaka** do třetích zemí (mimo EU) může být uskutečněn pouze **na základě vývozního povolení (permit) CITES**. Toto povolení vydává Ministerstvo životního prostředí. K žádosti o vývozní povolení musí vývozce přiložit originál platného registračního listu a originál dokladu o původu exempláře. Údaje v registračním listě musí odpovídat skutečnosti (zařazení druhu do přílohy CITES - I a přílohy EU - A, značení, vlastník). Jakékoliv úpravy musí být provedeny příslušným registrujícím úřadem. Pro účely vydání vývozního povolení musí být exempláře označeny v souladu s článkem 66 nařízení č. 865/2006 přednostně uzavřeným nesnímatelným kroužkem (od licencovaného výrobce či distributora) s číslem přiděleným ministerstvem (CZ+6 místné číslo), případně mikročipem. Toto označení musí být uvedeno na dokladu o původu exempláře - tj. nejlépe ve výjimce ze zákazu komerčních činností.